

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ JAVA

Η γλώσσα προγραμματισμού Java

Βασικό συντακτικό, ορισμός μεταβλητών,
έλεγχος ροής

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ - ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ

Μεταβλητές

- Τα προγράμματα μας χρησιμοποιούν δεδομένα για να κάνουν υπολογισμούς. Τα δεδομένα αυτά αποθηκεύονται σε **μεταβλητές**.
- Μέσα στο πρόγραμμα μας, μία μεταβλητή χαρακτηρίζεται από:
 - Το **όνομα** της (πως θα αναφερόμαστε σε αυτή στο πρόγραμμα)
 - Την **τιμή** της (τα δεδομένα που κρατάει)
 - Τον **τύπο** της (τι είδους δεδομένα κρατάει)
- Η Java είναι **strongly typed γλώσσα**: κάθε μεταβλητή θα πρέπει να έχει ένα **τύπο** ο οποίος **δεν αλλάζει**.

Ορισμός/Δήλωση μεταβλητών

- Ορισμός μεταβλητής

```
<τυπος> <όνομα μεταβλητής> [ = τιμή ] ;
```

- Ο **ορισμός** της μεταβλητής γίνεται **μόνο μία φορά**, **πριν** ή **όταν** θα την χρησιμοποιήσουμε για πρώτη φορά.
- Με τον **ορισμό** της μεταβλητής:
 - Δεσμεύουμε ένα **όνομα** για τη μεταβλητή και το όνομα αντιστοιχίζεται σε μια **θέση μνήμης**.
 - Καθορίζουμε τον **τύπο** της μεταβλητής
 - Ο τύπος της μεταβλητής είναι είτε ένας **πρωταρχικός τύπος**, είτε μια **κλάση**
 - (Προαιρετικά αλλά πολύ συχνά) Αναθέτουμε μια **αρχική τιμή** στην μεταβλητή.
- Αφού ορίσουμε μια μεταβλητή μπορούμε να την **χρησιμοποιήσουμε** μέσα στο πρόγραμμα, είτε για να διαβάσουμε την τιμή της, είτε για να της αναθέσουμε τιμή.
- Η χρήση μπορεί να γίνει πολλές φορές, ο ορισμός μόνο μία! Δεν μπορούμε να ορίσουμε την μεταβλητή ξανά ή να της αλλάξουμε τον τύπο.

Παραδείγματα

Πρωταρχικός τύπος `int` για ακέραιες μεταβλητές

```
int firstInt = 2;  
int secondInt = 10;
```

Ορισμός **ακέραιων** μεταβλητών με αρχικοποίηση

Πρωταρχικός τύπος `double` για πραγματικές μεταβλητές

```
double myDouble = 2.5;
```

Ορισμός **πραγματικής** μεταβλητής με αρχικοποίηση

Πρωταρχικός τύπος `boolean` για λογικές μεταβλητές

```
boolean myBoolean = true;
```

Ορισμός **λογικής** μεταβλητής με αρχικοποίηση

Υπάρχουσα κλάση `String` για αλφαριθμητικά

```
String myString = "Hello";
```

Ορισμός **String** μεταβλητής με αρχικοποίηση

```
int sum;  
sum = firstInt + secondInt;
```

Ορισμός μεταβλητής χωρίς αρχικοποίηση. Δεν θα έχει τιμή μέχρι να της δώσουμε

```
int sumAgain = firstInt + secondInt;
```

Ορισμός μεταβλητής και αρχικοποίηση με **πράξη**

Παράδειγμα 2

- Φτιάξτε ένα πρόγραμμα που τυπώνει το λόγο δύο ακεραίων.

Division.java

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 30;
        int denominator = 10;
        double division = enumerator/denominator;
        System.out.println(division);
    }
}
```

Η println μετατρέπει τον πραγματικό αριθμό σε String

Δήλωση δύο ακεραίων μεταβλητών και μιας πραγματικής
Οι ακέραιες μεταβλητές αρχικοποιούνται με μια σταθερά, η πραγματική με το
αποτέλεσμα της διαίρεσης των δύο ακεραίων

Division-Err1.java

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 30;
        int denominator = 10;
        double division = enumerator/denominator;
        int enumerator = 40;
        System.out.println(division);
    }
}
```

ΛΑΘΟΣ!

Το μήνυμα λάθους μας λέει ότι ορίσαμε δύο φορές τη μεταβλητή με το όνομα enumerator

```
>javac Division-Err1.java
```

```
Division-Err1.java:8: error: variable enumerator is already defined in method main(String[])
    int enumerator = 40;
    ^
```

```
int enumerator = 40;
```

^

Το ^ μας δείχνει σε ποιο σημείο είναι το λάθος.

```
1 error
```


Division-Err2.java

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 30;
        int denominator = 10;
        division = enumerator/denominator;
        System.out.println(division);
    }
}
```

ΛΑΘΟΣ!

Το μήνυμα λάθους μας λέει ότι ο compiler δεν ξέρει τι σημαίνει το σύμβολο division γιατί δεν έχουμε ορίσει την μεταβλητή

```
>javac Division-Err2.java
```

```
Division-Err2.java:7: error: cannot find symbol
        division = enumerator/denominator;
        ^
```

```
symbol:   variable division
```

```
location: class Division
```

```
Division-Err2.java:8: error: cannot find symbol
        System.out.println(division);
                          ^
```

```
symbol:   variable division
```

```
location: class Division
```

```
2 errors
```

Τύποι μεταβλητών

- Ο τύπος της μεταβλητής είναι είτε ένας **πρωταρχικός τύπος**, είτε μια **κλάση**
- Οι τύποι **int**, **double** και **boolean** είναι **πρωταρχικοί (βασικοί) τύποι (primitive types)**
- Εκτός από τους βασικούς τύπους, όλοι οι άλλοι **τύποι** (π.χ., **String**) είναι **κλάσεις**
- Όταν ο τύπος της μεταβλητής είναι μια **κλάση** αυτή η **μεταβλητή** είναι ένα **αντικείμενο** της κλάσης.

Πρωταρχικοί τύποι

Όνομα τύπου	Τιμή	Μνήμη
boolean	true/false	1 byte
char	Χαρακτήρας (Unicode)	2 bytes
byte	Ακέραιος	1 byte
short	Ακέραιος	2 bytes
int	Ακέραιος	4 bytes
long	Ακέραιος	8 bytes
float	Πραγματικός	4 bytes
double	Πραγματικός	8 bytes

Όταν ορίζουμε μια μεταβλητή **δεσμεύεται** ο αντίστοιχος χώρος στη **μνήμη**. Το **όνομα της μεταβλητής** αντιστοιχίζεται με αυτό το χώρο στη **μνήμη**.

Πρωταρχικοί τύποι

Όνομα τύπου	Τιμή	Μνήμη
boolean	true/false	1 byte
char	Χαρακτήρας (Unicode)	2 bytes
byte	Ακέραιος	1 byte
short	Ακέραιος	2 bytes
int	Ακέραιος	4 bytes
long	Ακέραιος	8 bytes
float	Πραγματικός	4 bytes
double	Πραγματικός	8 bytes

Όταν ορίζουμε μια μεταβλητή **δεσμεύεται** ο αντίστοιχος χώρος στη **μνήμη**. Το **όνομα της μεταβλητής** αντιστοιχίζεται με αυτό το χώρο στη **μνήμη**.

Ανάθεση

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 32;
        int denominator = 10;
        double division = enumerator/denominator;
        System.out.println(division);
    }
}
```

Έκφραση που αποτιμάται σε μια τιμή

μεταβλητή

Ο τύπος της έκφρασης και της μεταβλητής θα πρέπει να συμφωνούν

Ανάθεση/Εκχώρηση

- Το γενικό συντακτικό μιας ανάθεσης

<Μεταβλητή> = **<έκφραση που αποτιμάται σε μια τιμή>**

- Στο **αριστερό** μέρος έχουμε πάντα μια **μεταβλητή**.
 - Μπορούμε να έχουμε και τη **δήλωση της μεταβλητής**
- Το **δεξί** μέρος είναι μια **έκφραση** που μας δίνει μια τιμή. Η έκφραση μπορεί να είναι:
 - Μία **σταθερά**
 - Μια **μεταβλητή**
 - Μια **πράξη** μεταξύ μεταβλητών ή/και σταθερών
 - Η **κλήση μιας μεθόδου** που επιστρέφει μια τιμή.
- Πρέπει να υπάρχει **συμβατότητα** μεταξύ του τύπου της μεταβλητής (αριστερό μέρος) και του τύπου της τιμής που μας δίνει η έκφραση (δεξί μέρος).
- Πρώτα γίνεται ο υπολογισμός της τιμής στο δεξί μέρος και μετά εκχωρείται η τιμή στην μεταβλητή.

Division-Err3.java

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 30;
        int denominator = 10;
        double division = 0;
        enumerator/denominator = division;
        System.out.println(division);
    }
}
```

ΛΑΘΟΣ!

```
>javac Division-Err3.java
```

```
Division-Err3.java:8: error: unexpected type
```

```
    enumerator/denominator = division;
```

^

```
required: variable
found:    value
```

Το μήνυμα λάθους μας λέει ότι ο compiler περίμενε να βρει μια μεταβλητή αλλά βρήκε μια τιμή.

Συμβατότητα

- Στην ανάθεση κατά κανόνα, η τιμή του δεξιού μέρους θα πρέπει να είναι **ίδιου τύπου** με την μεταβλητή του αριστερού μέρους.
- Υπάρχουν εξαιρέσεις όταν υπάρχει **συμβατότητα** μεταξύ τύπων
- **byte** → **short** → **int** → **long** → **float** → **double**
 - Μια τιμή τύπου **T** μπορούμε να την αναθέσουμε σε μια μεταβλητή τύπου που εμφανίζεται **δεξιά του T**.
- (Σε αντίθεση με την C) ο τύπος **boolean** δεν είναι συμβατός με τους ακέραιους.

Compatibility.java

ΛΑΘΟΣ!

```
class Compatibility
{
    public static void main(String args[])
    {
        int intValue = 30;
        double doubleVariable = intValue;
        intValue = doubleVariable;
    }
}
```

Αυτή η ανάθεση είναι αποδεκτή: μπορούμε να αναθέσουμε ακέραια τιμή σε πραγματική μεταβλητή

Αυτή η ανάθεση προκαλεί λάθος: δεν μπορούμε να αναθέσουμε πραγματική τιμή σε ακέραια μεταβλητή

```
>javac Compatibility.java
```

```
Compatibility.java:7: error: incompatible types: possible  
lossy conversion from double to int
```

```
        intValue = doubleVariable;
```

```
                ^
```

```
1 error
```

Το μήνυμα λάθους μας λέει κάναμε μια ανάθεση μη συμβατής τιμής.

Casting – Division2.java

```
class Division
{
    public static void main(String args[])
    {
        int enumerator = 32;
        int denominator = 10;
        double division = enumerator / (double) denominator;
        System.out.println(division);
    }
}
```

Μετατροπή τύπου (type casting): `(double) denominator` μετατρέπει την τιμή της μεταβλητής `denominator` σε `double`
Αν δεν γίνει η μετατροπή, η διαίρεση μεταξύ ακεραίων μας δίνει **πάντα** ακέραιο.